

AFGØRELSE

Ved e-mail af 11. februar 2020 til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (nævnet) oversendte praksisudvalget på *forskningsinstitutionen* (forskningsinstitutionen) en anmeldelse indgivet af ph.d.-skolen på *anmelder*(anmelder) vedrørende ph.d.-studerende *anmeldte*(anmeldte), idet anmelder påstår, at anmeldte har handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnet bad forskningsinstitutionen om flere oplysninger i sagen og modtog yderligere oplysninger den 17. april 2020, hvorefter anmeldelsen anses for endeligt oversendt til nævnet denne dato.

Anmelder gør gældende, at anmeldte har plagieret i sit produkt

produktet produktet,

der er en afhandling, som anmeldte som led i sit ph.d.-studium har indleveret ved forskningsinstitutionen med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden, ved at have tilegnet sig tekst og referencer uden retmæssig kreditering af

kilde nr. 5 kilde nr. 5

kilde nr. 22 kilde nr. 22

kilde nr. 9 kilde nr. 9.

Anmeldte påstår, at han ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Nævnets resultat

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed har behandlet sagen på sit møde den 18. juni 2020 og har i øvrigt på skriftligt grundlag truffet afgørelse om, at anmeldte ikke har handlet videnskabeligt uredeligt.

Afgørelsen er truffet enstemmigt af landsdommer, dr.jur., ph.d. Jens Hartig Danielson (formand), professor, ph.d. Hanne Andersen, professor, ph.d. Dorte Hammershøi, professor, dr.med. Jørn Hounsgaard, professor, ph.d. Anne-Mette Hvas, professor, ph.d. Klemens Kappel, forskningsdirektør, ph.d. Ole Kirk, professor, dr.jur. Helle Bødker Madsen og programchef, ph.d. Anders Smith.

26. marts 2021

**Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed**

Kontakt sker via Sekretariatet for
Nævnet for Videnskabelig
Uredelighed nvu@ufm.dk

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 3544 6200
www.ufm.dk
CVR-nr. 3404 2012

Sagsnr. 2020-05

Ref.-nr.
20/08020

Nævnets afgørelse er begrundet nedenfor.

Anmeldelsen om videnskabelig uredelighed

Anmelder har til støtte for anmeldelsen anført, at der i lthenticate-rapporten er flere eksempler på tekstsammenfald med eksterne kilder uden tydelig angivelse af, at der er tale om ordret eller næsten ordret gengivelse. Endvidere har anmelder anført, at anmeldte har erkendt, at produktet indeholder plagiering.

Anmeldte har navnlig anført, at det ikke var hans hensigt at plagiere. Han har haft til hensigt at tilføje tidligere litteratur og forskningsarbejde for at lette læsningen af produktets tre emner. Den kopierede tekst i produktet kan tilskrives uopmærksomhed grundet mangel på tid i den sidste del af skriveprocessen. Endvidere har anmeldte anført, at afsnittene med tekstsammenfald beskriver grundlæggende teori, som fremgår af talrige artikler og lærebøger. Afsnittene med tekstsammenfald omhandler ikke forskningsresultater. Anmeldte har tillige anført, at han ikke har været tilstrækkeligt vidende om god videnskabelig praksis. Endelig har anmeldte anført, at alle de videnskabelige resultater, der fremlægges i produktet, er anmeldtes egne, og de er ikke noget, som han har kopieret.

Retsgrundlag

Sagen er blevet behandlet efter lov nr. 383 af 26. april 2017 om videnskabelig uredelighed m.v. (loven).

Nævnets kompetence fremgår af lovens § 4, stk. 1:

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed behandler sager om videnskabelig uredelighed i videnskabelige produkter.

Definitionen af et videnskabeligt produkt fremgår af lovens § 3, stk. 1, nr. 6:

Et produkt frembragt ved anvendelse af videnskabelige metoder som led i forskning, herunder ansøgninger om forskningsmidler.

Det fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 6, jf. lovforslag nr. L 117 af 25. januar 2017 (bemærkningerne) vedrørende vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt, at

Den foreslåede definition lægger sig op ad UVVU's praksis på området, hvorefter et videnskabeligt produkt er karakteriseret ved at være frembragt som led i forskning ved anvendelse af videnskabelige metoder i modsætning til f.eks. mere populærvidenskabelige udgivelser, hvor der ikke på tilsvarende vis anvendes en videnskabelig tilgang. Vurderingen af, om et produkt kan anses for et videnskabeligt produkt, beror på en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter, hvorved videnskabelige artikler, ph.d.-afhandlinger og lignende er det helt klare kerneområde for begrebet. Et element i vurderingen af, om der er tale om et videnskabeligt produkt i lovens

forstand, vil derfor ofte være, om det pågældende produkt er indgivet eller tiltænkt indgivet til fagfællebedømmelse.

Videnskabelig uredelighed er defineret i lovens § 3, stk. 1, nr. 1:

Fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

Plagiering omfatter efter lovens § 3, stk. 1, nr. 4:

Tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Følgende fremgår af bemærkningerne til lovens § 3, stk. 1, nr. 4, vedrørende plagiering:

Definitionen af plagiering forventes bl.a. at omfatte tilfælde af uberettiget tilegnelse af forskning, herunder eksempelvis afskrift uden kreditering af den reelle ophavsmand eller uretmæssig angivelse af bidrag til den pågældende forskning. Det forventes, at et væsentligt parameter i vurderingen af, om der er foretaget plagiering, vil være, om der er sket en vildledning i forhold til forskerens egen indsats i forbindelse med det videnskabelige produkt. Af hensyn hertil er det også alene tilegnelsen af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering, der vil blive vurderet som omfattet af uredelighedsbegrebet. Selvplagiering i form af eksempelvis genbrug af egne tidligere anvendte tekstpassager og lignende vil derimod alene kunne behandles som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis. Det forventes endvidere, at forfatterskabstvister som udgangspunkt vil blive håndteret som tilfælde af tvivlsom forskningspraksis fremfor at blive anset som videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

Ifølge lovens § 3, stk. 2, nr. 1, omfatter videnskabelig uredelighed ikke blandt andet:

tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen

Det fremgår af bemærkningerne til lovens definition af videnskabelig uredelighed, afsnit 3.4.3.1:

Definitionen af videnskabelig uredelighed forventes med lovforslaget at omfatte de mest alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis, dvs. grovere tilfælde af fabrikering, forfalskning eller plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt. Videnskabelig uredelighed udgør dermed en delmængde af brud på ansvarlig forskningspraksis. Hensigten med lovforslaget er at udskille denne delmængde til behandling i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, mens de resterende tilfælde af brud på ansvarlig forskningspraksis behandles af forskningsinstitutionerne som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets §§ 4

og § 19. Den foreslåede definition skal ses i sammenhæng med den foreslåede bagatelgrænse for videnskabelig uredelighed i lovforslagets § 3, stk. 2, nr. 1, jf. nærmere om bestemmelsen nedenfor. Selvom det foreslås, at ordene alvorlige brud udgår af definitionen, er det med lovforslaget fortsat hensigten, at det alene er kvalificerede og grovere tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, der kan betragtes som videnskabelig uredelighed.

Endvidere fremgår det af lovens bemærkninger til § 3, stk. 2, nr. 1:

Efter bestemmelsens nr. 1 foreslås det, at videnskabelig uredelighed ikke omfatter tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen. Med forslaget videreføres bagatelgrænsen i forhold til videnskabelig uredelighed, som er indeholdt i gældende rets definition af videnskabelig uredelighed, hvorefter kun alvorlige brud på god videnskabelig praksis omfattes af definitionen, og i den gældende bekendtgørelse om UVVU, hvorefter UVVU kan henlægge sager, hvor den konstaterede videnskabelige uredelighed kun har haft ringe betydning for det videnskabelige budskab i produktet. Tilfælde af ringe betydning forventes eksempelvis at omfatte plagiering af ubetydelige passager i metodeafsnit og lignende og helt perifere fabrikeringer eller forfalskninger af mindre omfang, som ikke har indvirkning på den udførte forskning. Sådanne tilfælde kan efter omstændighederne behandles af den relevante forskningsinstitution som tvivlsom forskningspraksis, jf. lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 5, og § 19.

Nævnets vurdering af sagen

Anmeldtes produkt

Anmeldtes produkt er en ph.d.-afhandling, som er indleveret til bedømmelse ved forskningsinstitutionen. Herefter og på grundlag af en indholdsmæssig vurdering af produktets forskningsmæssige karakter finder nævnet, at der er tale om et videnskabeligt produkt efter lovens § 3, stk. 1, nr. 6. Nævnet er derfor i henhold til lovens § 4, stk. 1 kompetent til at behandle sagen.

Anmeldelsens udformning

Det følger af nævnets praksis, at der i definitionerne af videnskabelig uredelighed og plagiering, både efter de gamle regler for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed og de nye regler for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed, ligger et krav om, at der skal være sket en egentlig uberettiget tilegnelse af konkrete resultater m.v., som kan tilskrives en tidligere ophavsmand, uden at denne behørigt krediteres i den senere publikation. Det skal således være muligt konkret at påvise, at f.eks. en unik forskningsidé eller tekst er kopieret og anvendt uden kreditering, i modsætning til f.eks. situationer, hvor forskere udgiver publikationer om samme emne efter gængse metoder inden for feltet, se nævnets afgørelse af 7. juni 2018 i sag nr. 2017-01.

En anmeldelse, hvor det gøres gældende, at der foreligger plagiering af eksempelvis en tekst, bør derfor angive præcist, hvor i det videnskabelige produkt, den plagierede tekst findes, og præcist angive fra hvilket videnskabeligt produkt og hvor i det pågældende produkt den plagierede tekst er taget. En iThenticate-rapport, herunder henvisninger til markeringer i rapporten, er eksempelvis ikke tilstrækkelig. Hvis anmeldelsen vedrører flere tilfælde af plagiering, bør anmeldelsen indeholde præcise oplysninger om samtlige tilfælde, se f.eks. nævnets afgørelse af 24. september 2019 i sag nr. 2018-15.

Nævnet har efter en samlet vurdering og på baggrund af det af *forskningsinstitutionen* fremsendte materiale, der i det væsentligste har bestået i en iThenticate-rapport, taget udgangspunkt i 6 tilfælde.

Almindelige bemærkninger om plagiering

Nævnet bemærker almindeligt, at der som udgangspunkt er en begrundet mistanke om plagiering, når et stykke af en tekst, der er af en vis længde, er overtaget fra en anden tekst, der typisk er skrevet af en anden forfatter, uden retmæssig kreditering, det vil sige uden tydelig kildeangivelse og markering. En læser må således ikke være i tvivl om, hvilke tekststykker der er forfatterens egne, og hvilke der er citerede eller parafraserede. Hvis der er foretaget tydelig kildeangivelse og markering ved ordret gengivelse (f.eks. kursivering eller citationstegn), er der ikke tale om plagiering.

Korrekt parafrasering indebærer, at en forfatter bearbejder andre forfatteres tanker og ideer og formulerer dem med egne ord og egen sætningsstruktur samt med kildehenvisning til de arbejder, hvor disse tanker og ideer er beskrevet. Hvis der alene er sket en mindre ombytning af ord og sætninger, samt ændring af ord med synonymer, er der tale om plagiering, hvis der ikke krediteres retmæssigt (kildeangives).

Almen kendt viden kan beskrives uden kildeangivelse, uden at der herved foreligger plagiering. Almen kendt viden kan defineres som viden, som man regner med, at alle inden for en bestemt gruppe eller et regionalt, institutionelt eller fagligt fællesskab kender. Det kan være fakta om f.eks. geografi, historie, fysik, sprog eller litteratur. Ordret eller tekstnær gengivelse af andre forfatteres tekst med baggrundsviden skal krediteres ophavsmanden.

Se hertil i det hele Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredeligheds afgørelse af 24. september 2019, sag nr. 2018-15.

De enkelte tilfælde

I tilfælde nr. 1 har anmelder henvist til tekstsammenfald på produktets side [...], og kilde nr. 5 side [...], nederst.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret og gengivet i to kolonner med henblik på sammenligning.

Citering af anmeldtes produkt	Citering af kilden
(tekst udeladt) 81 ord	(tekst udeladt) 84 ord

På dette grundlag er det dokumenteret, at anmeldte med sine tekstafsnit, der er citeret ovenfor, har brugt tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 2 har anmelder henvist til tekstsammenfald på produktets side [...], nederst, og kilde 5, side [...] og side [...], øverst.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret og gengivet i to kolonner med henblik på sammenligning.

Citering af anmeldtes produkt	Citering af kilden
(tekst udeladt) 55 ord [...]	(tekst udeladt) 52 ord [...]
(tekst udeladt) 16 ord [...]	(tekst udeladt) 16 ord [...]

På dette grundlag er det dokumenteret, at anmeldte med sine tekstafsnit, der er citeret ovenfor, har brugt tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 3 har anmelder henvist til tekstsammenfald på produktets side [...-...] og kilde 5, side [...-...].

Nedenfor er de pågældende tekster citeret og gengivet i to kolonner med henblik på sammenligning. På grund af teksternes længde er alene de indledende afsnit gengivet, idet teksterne dog i deres fulde længde danner grundlag for nævnets vurdering.

Citering af anmeldtes produkt	Citering af kilden
(tekst udeladt) 15 ord [...]	(tekst udeladt) 12 ord [...]
(tekst udeladt) 61 ord [...]	(tekst udeladt) 80 ord
(tekst udeladt) 52 ord (figur udeladt)	(figur udeladt) (tekst udeladt) 21 ord.
(tekst udeladt) 45 ord [...]	(tekst udeladt) 57 ord (tekst udeladt) 17 ord
	(tabel udeladt) (tekst udeladt) 27 ord [...]

På dette grundlag er det dokumenteret, at anmeldte med sine tekstafsnit, der delvist er citeret ovenfor, har brugt tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne.

I tilfælde nr. 4 har anmelder henvist til tekstsammenfald på produktets side [...], og kilde 5 side [...], øverst.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret og gengivet i to kolonner med henblik på sammenligning.

Citering af anmeldtes produkt	Citering af kilden
(tekst udeladt) 176 ord	(tekst udeladt) 139 ord

På dette grundlag er det dokumenteret, at anmeldte med sit tekstafsnit, der er citeret ovenfor, har brugt tekst fra den anførte kilde uden at kreditere kilden. Det kan ikke føre til et andet resultat, at anmeldte har tilføjet henholdsvis fjernet ord eller ændret på sætningsstrukturen.

I tilfælde nr. 5 har anmelder henvist til tekstsammenfald på produktets side [...-...] og kilde 22, side[...-...].

Nedenfor er de pågældende tekster citeret og gengivet i to kolonner med henblik på sammenligning.

Citering af anmeldtes produkt	Citering af kilden
(tekst udeladt) 174 ord	(tekst udeladt) 37 ord [...] (tekst udeladt) 134 ord

På dette grundlag er det dokumenteret, at anmeldte med sit tekstafsnit, der er citeret ovenfor, har brugt tekst fra kilde nr. 22 uden at kreditere denne. Det kan ikke føre til et andet resultat, at anmeldte har tilføjet henholdsvis fjernet ord eller ændret på sætningsstrukturen. Det kan heller ikke føre til et andet resultat, at der med note "[...]" er indsat en henvisning til kilden, idet henvisningen giver læseren det indtryk, at den efterfølgende tekst ikke stammer fra kilden, der er nævnt i noten.

I tilfælde nr. 6 har anmelder henvist til tekstsammenfald på produktets side [...-...], og kilde nr. 9 side [...-...], side [...] og side [...] nederst.

Nedenfor er de pågældende tekster citeret og gengivet i to kolonner med henblik på sammenligning.

Citering af anmeldtes produkt	Citering af kilden
(tekst udeladt) 67 ord [...]	(tekst udeladt) 69 ord [...]
(tekst udeladt) 93 ord [...]	(tekst udeladt) 83 ord [...]
(tekst udeladt) 19 ord	(tekst udeladt) 19 ord [...]
(figur udeladt)	
(tekst udeladt) 36 ord	(figur udeladt) [...]
	(tekst udeladt) 22 ord

På dette grundlag er det dokumenteret, at anmeldte med sine tekstafsnit, der er citeret ovenfor, har brugt tekst fra den anførte kilde uden at kreditere denne. Det kan ikke føre til et andet resultat, at der med note "[...]" er indsat en henvisning til kilden, idet henvisningen giver læseren det indtryk, at den efterfølgende tekst ikke stammer fra kilden, der er nævnt i noten. Anmeldte har ved indsættelse af note "[...]" ved "Figure [...-...]" krediteret kilden retmæssigt i forbindelse med den pågældende figur.

Nævnets samlede vurdering

Anmeldte har i en række tilfælde brugt tekst fra forskellige kilder, herunder ved parafrasering, uden at kreditere disse, se tilfælde nr. 1-6.

I tilfælde nr. 1 og 2 er der tale om gængse formuleringer uden videnskabeligt indhold, der orienterer om praktiske og formelle forhold. Formuleringerne anvendes ofte i forbindelse med blandt andet ph.d.-afhandlinger, der består af flere tidligere offentliggjorte produkter med medforfattere. Der er derfor ikke tale om plagiering i tilfælde nr. 1 og 2.

I tilfælde nr. 3-6 finder nævnet under hensyn til antallet af tilfælde, de enkelte tilfældes karakter og omfang, samt det af anmeldte anførte om baggrunden for brugen af de pågældende kilder, at anmeldte ved grov uagtsomhed har tilegnet sig de pågældende tekster uden retmæssig kreditering. Anmeldte har derfor plagieret, jf. lovens § 3, stk. 1, nr. 4.

Ved vurderingen af plagieringens betydning har nævnet navnlig lagt vægt på, at tilfælde nr. 3 vedrører en tekst, der findes i hvad der må betragtes som produktets indledende afsnit, og at tilfælde nr. 4 og 5 vedrører tekster, der giver almindelige introduktioner til grundlæggende problemstillinger og teori. I tilfældene nr. 5 og 6 har anmeldte indsat henvisninger til kilderne uden at henvisningerne er tilstrækkelige.

Under hensyn til antallet af tilfælde af plagiering og tilfældenes relative betydning, er det herefter nævnets samlede vurdering, at plagieringen kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen og rapporteringen af forskningen, jf. lovens § 3, stk. 2, nr. 1.

Nævnet vurderer derfor, at der ikke foreligger videnskabelig uredelighed, jf. lovens § 16, stk. 1.

På baggrund af sagens oplysninger vurderer nævnet, at sagen kan indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis. Nævnet oversender derfor sagen til *forskningsinstitutionen* til videre behandling, jf. lovens § 17.

Klagevejledning

Denne afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for en anden administrativ myndighed, jf. lovens § 18.

Formand for Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Kopi af afgørelsen er sendt til *forskningsinstitutionen*